HELSETILSYNET
tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:	VÅR REF: / OUR REF:	DATO: / DATE:
	2018/1649 2 MST	18. september 2018

Høringssvar - utkast til nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer og utkast til mandat for og sammensetning av kriseutvalg for beredskap mot biologiske hendelser

Statens helsetilsyn viser til utkast til nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer og utkast til mandat for og sammensetning av kriseutvalg for beredskap mot biologiske hendelser, med høringsfrist 24. september 2018.

Det foreliggende utkastet gir etter Helsetilsynets vurdering en god og oversiktlig beskrivelse av elementene som må inngå i en felles nasjonal beredskapsplanlegging for å håndtere utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer. At det etableres et sentralt Kriseutvalg med Fylkesmannen som regionalt ledd er et viktig tiltak for å sikre en koordinert innsats ved slike utbrudd.

Vi har noen kommentarer:

- I planutkastet er Kriseutvalget for biologiske hendelser tatt med i tabell 1, men utvalgets oppgaver omtales ikke i planen. Ettersom det er viktig at planen får tydelig frem hvilke aktører som har ansvar og roller ved håndtering av utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer, bør dette tas inn i den endelige planen.
- I planens innledning påpekes det at denne nye planen «må leses i sammenheng med» med underliggende nasjonale planer for ebola, kopper og pandemisk influensa. Vi vurderer at det både for dem som skal bruke planen som ledd i sin beredskapsplanlegging og for ulike kategorier av «eksterne» lesere (politikere, media m.fl.) kan være nyttig med en nærmere beskrivelse av forholdet mellom disse to plannivåene, blant annet når det gjelder funksjon, målgrupper, innholdselementer og detaljeringsnivå. Vi anbefaler at tilsvarende gjøres ved revisjoner av de underliggende planene.
- I planen varierer det om det er tatt med henvisning til relevante krav i lovverket. For eksempel henvises det ikke til de aktuelle bestemmelsene i smittevernloven i kapitlene om melding og varsling. Det er etter vår vurdering nødvendig at alle lovpålagte plikter fremheves med henvisning til lov. Teksten

Statens helsetilsyn
Norwegian Board of Health Supervision
Org. nr.: 974 761 394

Postadresse / *Postal address:*
Pb. 231 Skøyen,
0213 Oslo, Norway
Besøksadresse / *Street address*:
Møllergata 24

Fakturaadresse / *Invoice address*:
Statens helsetilsyn
Fakturamottak DFØ
Pb. 4746, 7468 Trondheim
EHF-format - adresse 974761394

Tlf. / *Tel.*: (+47) 21 52 99 00
E-post / *E-mail*:
postmottak@helsetilsynet.no
Internett: www.helsetilsynet.no

bør også gjennomgås med henblikk på at ord som «kan» og «bør» ikke brukes om lovpålagte plikter slik at disse fremstår som anbefalinger.

- Kapittel 6 Etiske utfordringer bør etter vår vurdering ha med en omtale av skillet mellom henholdsvis rettslige rammer og etiske dilemmaer og utfordringer som kan oppstå i krisesituasjoner og som vil bygge på andre vurderinger enn rettslige krav. Blant annet ville det vært relevant å ta inn at pasienters rettigheter og helsepersonells plikter er nedfelt i helselovgivningen. Når det gjelder utfordringer knyttet til prioriteringer, bør det vurderes å omtale hvem som er aktuelle beslutningstakere, evt. henvise til det som står i tidligere kapitler der dette er beskrevet.
- Kapittel 4.9.1 omtaler blant annet risiko for manglende kapasitet av intensivplasser, og at alternativt må andre pasientgrupper nedprioriteres dersom kapasiteten ikke kan økes. Planen kunne her hatt med en utdyping om på hvilket nivå i spesialisthelsetjenesten en beslutning om nedprioritering av pasientgrupper til intensivbehandling skal tas. Det knytter seg både krav om faglige forsvarlighet og etiske utfordringer til avgjørelser om nedprioritering av pasientgrupper som til vanlig er høyt prioritert. Dette kunne eventuelt også vært omtalt i kapittel 6.
- Mandatet for Kriseutvalget tar utgangspunkt i Nasjonal helseberedskapsplan. Det overordnede Kriserådets funksjoner er imidlertid ikke nevnt i mandatet, og da heller ikke Kriseutvalgets oppgaver og samhandling med Kriserådet ved utbrudd av alvorlige smittsomme der HOD utnevnes som lederdepartement. Det bør vurderes å ta inn en kort beskrivelse av dette.
- Der det for enkeltsykdommer allerede er etablert rådgivende organer, bør det vurderes å omtale samhandling og rollefordeling mellom Kriseutvalget og disse. Dette gjelder særlig pandemi- og epidemikomiteen som har som del av sitt mandat å gi råd om tiltak før, under og etter utbrudd av pandemisk influensa og andre, alvorlige epidemier.

Med hilsen

Jan Fredrik Andresen
direktør

Merete Steen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift

Saksbehandler: Merete Steen, tlf. 21 52 99 70